

College-advies

Onderwerp Inzet tolken ondersteuning Oekraïense vluchtelingen

- Gevraagd besluit
1. in te stemmen met de voorgestelde inzet van tolken bij de ondersteuning aan Oekraïense vluchtelingen;
 2. het benodigde budget van € 242.400,- ten laste te brengen van het lokaal werkbudget Oekraïne;
 3. In te stemmen met de financiële onrechtmatigheid in 2022, die gaat ontstaan omdat de drempel voor een Europese aanbesteding overschreden wordt.
 4. de burgemeester te verzoeken dienovereenkomstig te besluiten;

Titels van de bijlagen

Openbaarheid Ja

Behandeld in B&W-vergadering d.d. 24 mei 2022

Besluit B&W Akkoord

Nummer Z22-037640

Portefeuillehouder Burgemeester

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling

Behandelend ambtenaar M.A.M. Kaiser

Telefoonnummer 540 45 29

E-mail m.a.m.kaiser@amstelveen.nl

Besproken in staf met portefeuillehouder op 20-05-2022

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN**Wat willen we bereiken (effectindicatoren)**

Het overbruggen van taalproblemen bij de ondersteuning van Oekraïense vluchtelingen

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Het inzetten van tolken overbrugt taalproblemen bij taken die de gemeente en organisaties die in opdracht werken van de gemeente uitvoeren ter ondersteuning van de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

1. Bij officiële gesprekken of gesprekken met een hoog afbreukrisico wordt gebruik gemaakt van gecertificeerde tolken.
2. Bij informele bijeenkomsten en gesprekken met een relatief laag afbreukrisico maken we gebruik van een vaste groep native speakers Oekraïens/Russisch.
3. Daarnaast is er een grote groep vrijwilligers die Oekraïens en/of Russisch spreken die meehelpen bij activiteiten voor vluchtelingen.

Voor de gecertificeerde tolken maken we gebruik van de tolkentelefoon en vertaalbureau's. Onderstaande tabel biedt een globale inschatting van de gevraagde inzet van gecertificeerde tolken.

Activiteit	Uitvoerder	Uren per week
Spreekuren werkplein	Gemeente	24 uur
Sociaal team/jeugdhulpverlening	Gemeente	p.m.
Leefgeld	Gemeente	24 uur
Inschrijving gemeente	Gemeente	16 uur

In bovenstaand overzicht ontbreekt de triage naar de huisartsenzorg. Dit is opgenomen in het college advies 'opzet huisartsenzorg voor vluchtelingen uit Oekraïne op de opvanglocatie Adagio/Ibis'.

De zorg kan gebruik maken van een rijksregeling voor tolken. Het werkplein heeft een Oekraïense tolk op basis van een tijdelijk contract aangenomen in schaal 7-8. Dit tarief wordt ook aangehouden voor de informele tolken.

Uitgangspunt is dat de organisatie of de afdeling van de gemeente die tolken nodig heeft dat zelf regelt via de tolkentelefoon, een vertaalbureau.

Voor de groep van native speakers worden 5-6 mensen geworven door een uitzendbureau. Onderstaande tabel biedt een globale inschatting van de gevraagde inzet van deze groep.

Activiteit	Uitvoerder	Uren per week
Spreekuren vluchtelingenwerk	Vluchtelingenwerk	16 uur
Groepsvoorlichting / (woon)spreekuren vluchtelingenwerk	vluchtelingenwerk	16 uur
Ondersteuning locatiemanagers	Gemeente	4 uur
Bijeenkomsten gemeente	Gemeente	0,5 uur
Maatschappelijk werk	Participe, Joods Maatschappelijk werk	10 uur
Ondersteuningsgesprekken vluchtelingen particulieren	Gemeente	8 uur

Uitgangspunt is dat de organisatie of de afdeling van de gemeente die tolken nodig heeft dat zelf regelt via de online portal van het uitzendbureau.

Voor schriftelijke communicatie (praktische informatie op locatie, uitnodigingen etc.) wordt gebruik gemaakt van native speakers. Officiële documenten worden vertaald door gecertificeerde tolken.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Sociaal domein

Aanleiding

De gemeente Amstelveen huisvest ruim 400 Oekraïense vluchtelingen in twee hotels (Ibis/Adagio). Daarnaast hebben we ca. 340 vluchtelingen in beeld die onderdak hebben gevonden bij particulieren.

Niet alle Oekraïense vluchtelingen spreken Engels. Daarom is de inzet van tolken (Oekraïens/Russisch) noodzakelijk om de ondersteuning goed te laten verlopen.

Op dit moment is er groep van ca. 100 native speakers (Oekraïens en Russisch) die zich vrijwillig inzet waaronder ook als tolk. Inmiddels is de behoefte aan tolken gegroeid om de Oekraïense vluchtelingen goed te informeren over ontwikkelingen, rechten en plichten. Daarnaast is er onder de groep vrijwillige tolken onduidelijk en ongemak ontstaan over hun rol. Het is eveneens onduidelijk wie op welke manier van welke tolken 'gebruik kan maken'.

Argumenten

- De gemeente maakte ook voor de Oekraïne crisis al gebruik van vertaalbureau's en de tolkentelefoon. De omvang van de huidige vraag naar tolken vereist extra inzet die het aanbod van de reguliere bureau's overstijgt. Daarin voorziet de groep informele tolken.
- Het werken met een vaste groep tolken draagt bij aan de kwaliteit van de dienstverlening.
- Het werken met betaalde tolken heeft als voordeel dat wij op het gebied van geheimhouding en privacy eisen kunnen stellen.
- Voor vluchtelingen zijn vaste gezichten bij de spreekuren belangrijk voor het vertrouwen.
- De werkwijze met de inzet van vrijwillige tolken is niet langer houdbaar:
 - voor een duurzame betrokkenheid van de vrijwillige native speakers is het van belang dat zij niet overvraagd worden, weten waar ze aan toe zijn en laten zien dat we hun belangrijke bijdrage waarderen.
 - Als we meer vragen dan we van vrijwilligers mogen verwachten en er een bepaalde mate van professionaliteit wordt gevraagd, moeten we dit op een andere manier organiseren en native speakers voor hun diensten betalen.
- De grote groep vrijwillige tolken die nu al actief is in de opvanglocatie wordt uitgenodigd om te solliciteren.
- Dit advies valt onder de reikwijdte van het vigerende noodrecht dat van toepassing is in verband met de vluchtelingenstroom uit Oekraïne. Om die reden dient het bestuursorgaan burgemeester een overeenkomstig besluit te nemen.

Kanttekeningen

- Het is onduidelijk hoelang de tolken nog nodig zijn.
-

- De nieuwe werkwijze kan tot onrust leiden bij de vrijwilligers die tot nog toe onbezoldigd hebben getolkt. Het is daarom belangrijk:
 - om aandacht te besteden aan de motivatie voor deze nieuwe werkwijze.
 - alle vrijwilligers in de gelegenheid te stellen om te solliciteren op de vacatures voor informele tolken;
 - onze grote waardering te tonen voor alle vrijwilligers (in deze context met name de mensen die Oekraïens en Russisch spreken) en de belangrijke rol die zij vervullen.

Financiën

Uitgaande van bovenstaande inschatting van uren en geldende tarieven bedragen de kosten voor het komende half jaar:

Uren gecertificeerde tolken	€ 166.400
Uren informele tolken	€ 71.000
Informele vertalingen	€ 5.000
Gecertificeerde vertalingen	p.m.
Totaal	€ 242.400

- Deze kosten worden ten laste van het lokaal werkbudget Oekraïne gebracht.
- Vanwege het spoedeisende karakter en de gewenste continuïteit in de dienstverlening wordt afgeweken van de inkoop- en aanbestedingsregels in het lokale inkoopbeleid.
- Vanwege het cruciale belang van tolken bij de ondersteuning en continuïteit in de dienstverlening wordt afgeweken van de aanbestedingsregels. Hierdoor ontstaat een financiële onrechtmatigheid in 2022, omdat de drempel voor een Europese aanbesteding overschreden wordt.
- Op 6 april is een ledenbrief vanuit de VNG verstrekt met de op dat moment bekende regelingen waarvoor gelden beschikbaar worden gesteld vanuit diverse departementen. Voor de landelijke regeling Tolken (departement J&V) staat in dat overzicht een bedrag vermeld van € 1,6 miljoen. Indicatief zou dit voor Amstelveen € 8.000,00 betekenen. Wij streven ernaar de uitgaven aan tolken te bekostigen uit de algemene vergoedingen die wij gaan ontvangen van het rijk voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in de gemeentelijke en particuliere opvang. Wanneer die regelingen bekend zijn kunnen wij inschatten of dat mogelijk is. Wij zullen u daarover informeren.

Communicatie

De vacaturetekst voor de informele tolken wordt in samenwerking met de maatschappelijke organisaties gedeeld met de groep native speakers die reeds actief is bij de ondersteuning van Oekraïense vluchtelingen.

Procedure

- Opdracht verlenen aan uitzendbureau voor het werven en selecteren van een groep informele tolken
 - Selectie 5-6 informele tolken
 - Instructie tolkenpool en interne opdrachtgevers
 - Blijk van waardering bieden aan vrijwilligers die Oekraïens en Russisch spreken.
-